

БЕЛАРУСКІ ШЛЯХ

Адрес редакцыі і адміністрацыі:
Серпухоўская вул. д. № 12

Рэдакцыя адчынена ад 1 да 2 гадз.
пасля поўдня.
Адміністрацыя — зрані ад 10 да 2 гадз.
У вечары ад 5 да 7 гадз.
Рэдакцыя пакідае за сабой права па-
раўляць перасыланыя рукапісы і ко-
рэспондэнцыі.

Цана
асоби. нум. 15 к.

Напісанне з дастаўкай на дом у Мін-
ску на 1 месяц 3 рублі.

Цана абвестак:
за верш пятагу на 1-й стран. 1 руб.
на апошняй — 50 кап.

Штодзённая грамадзка-палітычная газета.

65.

Менск. Серада 12 чэрвеня 1918 г.

Год I

Менск 12/VI.

Паволі, с прываротам нер-
альнага жыцця у змучаным,
убітованым вайной і рэвалю-
цый край, зноў паўстаюць і
дуць паўставаць да жыцця
касаваныя часова ўстановы.
Ізаляцыя Беларусі, дарогай
законадаўства, с часам,
сдасць ім уварункаваны ха-
ктэрам краю і яго патрэбамі
д.
Сярод гэтых устаноў і
стытуты земскага і меска-
самаўраўлення будучы у
ольнай, знаўшай вечавы і
іміковы лад, Беларусі мець
лікае значэнне. На іх па-
на будзе асірацця дэргаў-
л арганізацыя. Дзеся таго
езпечэнне свабоднага развіц-
дзя гэтых інстытутаў бу-
е адной з найважнейшых
дзяч законадаўства. І дзеся
го-ж да працы у гэтых ін-
стытутах павінны будучы
ць закіданымі ўсе лепшыя
ісцовыя сілы без аграічэн-
у зьвязаных с паходжаннем,
лігіяй, належнасцю да той
іншай нацыянальнасці. Гэ-
падказуецца ні толькі пат-
бінасьцю зрабіць найкарыс-
іншай гаспадарчую працу са-
упраўлення, але і ўнутра-
ім станам Беларусі у блі-
іны час.

Польска-вяслярскія палі-
ічныя ўплывы гвалтоўна
білі з Беларусі нейкую Ма-
донію. Народ штучна раз-
ойваўся і цягнуўся то у той,
у іншы бок. Найлегчэй пад-
валася гэтым ульвам мей-
овая служылая інтэлігенцыя,
торая ад іх залежала матэр-
ына. Паволі выраблялася у
аю інтэлігенцыя, якая ні
язвала на свае мейсцовае
хаджэнне чужае краваў
ынтацыі. Да гэтых сваіх
жыццяў даўчалася наездная
Вяслярскі і Польшчы інтэ-
гэнцыя, для каторай паяг у
і вібудзь іншы бок, толькі
у беларускі, быў саўсім на-
ральным. Такім чынам па-
ль што срод краевы інтэ-
гэнцыі на Беларусі перава-
авалі ні нацыянальны эле-
нты, каторым трэба даць час
спосаб каб прывыкаць да
ваго стану, у якім будзе

знаходзіцца край і зрабіцца
праўдзівым яго грамадзянамі.

І найлепшы спосаб да гэта-
го, — зацікавіць іх у грамад-
скім жыцці, даць ім адпавед-
ную працу, якая ўжо сама
праз сябе пераробіць іх оры-
ентацыю.

Але ёсць адна галіна дзер-
жаўна-грамадзкага жыцця, якая
у цяльсці і заўсёды павінна
знаходзіцца у беларускіх ру-
ках. Гэта — прасьвета.

Прасьвета будучы найва-
лікім пачынем усеьветна-
го развіцця можа быць у той
жа час і наймацнейшым з спо-
сабаў палітыкі. Беларусь доб-
ра назвала гэту іспіну на са-
бе. Школы, якія знаходзіліся
у чужых руках абезьлівалі,
пішчылі нацыю, ні давалі ей
жыць і разьвівацца. Перагля-
дзёце школьны падручнікі за
некалькі апошніх дзесяткаў
гадоў. Што у іх знаходзіцца
аб Беларусі? У якім з іх імя
браю ўспамінаецца, як такое,
каторая тутэйшым людзям тра-
біз любіць і шанавалі? Запы-
тайцеся у любога з «інтэлі-
гэнтаў» на Беларусі што ен
ведае аб яе гісторыі, геагра-
фіі, натуральных багаццях? —
Нічога. За тое добра ведае
хроналогію маскоўскіх цароў і
польскіх каралю, і можа ска-
заць чым знаменітае ікое-ні-
будзь півялікае сяло у пані-
зоўях Волгі. Гэта ўсе зрабіла
школа, якая была у чужых
руках.

Дзеся таго прасьвету на-
сцуюд і заўсёды беларусы па-
вінны затрымоўваць за сабой.

Агульныя весткі.

БАЗЭЛІ. 7/VI. Дэпутат
Куйо (Вашынгтон) паведамляе
на аснове вестак генэрала
Крэдэра, што нацыянальная
гвардыя на острове Гаваі ні
можа быць мобілізавана, а
павінна астацца там, як рэ-
зэрв. Генэрал-маёр Картэр,
начальнік вайнава бюро у
Вашынгтоне, паведаміў, што
для Гаваі вымагаецца найбольшы
гарнізон, каторым калі-
кольвек валадаў другі остраў

пад амерыканскім штандарам.
Сем палкоў рэгулярных войск,
пехота, палевая і берагавая
артылерыя зьмешчана на ост-
раў Хогу, дзе знаходзіцца до-
сць сільны ваенны порт Пірл
Гарбур-Але і гэтых сіл будзе
мала дзеся абароны острава у
выпадку калі чужая морская
дэргава пры помацы ваенных
транспартаў зробіць рашучы
напад.

ЛЕНДАН 7/VI. «Дэйлі Тэ-
леграф» паведамляе, што ва-
енныя ўласці прызвалі на
ваенную службу калі 75000
чалавек чорнарабочых.

КОПЭНГАГЭН 8/VI. Фран-
цузкі консул у Гэльсінгфорсе,
як паведамляе «Бэрлінгскае
Тыдэнц», заявіў аддзелу між-
народных спраў у сэнате што
усякае прадпрыемства Фінлян-
дзіі проціў Мурманскага бэ-
рагу будзе разглядацца Фран-
цыяй, як парушэнне нейтра-
літэту.

СТОКГОЛЬМ 7/IV. Кароль
прыняў у чацьвер генэрала
Маннергэйма і ўручыў яму
вялікі крыж ордэна каралю-
скага дома з мечамі, вышэй-
шае шведскае адліччэ.

РОТТЕРДАМ 7/VI. У су-
боду у поўдзень пачнецца гэр-
манска-ангельская канфэрэн-
цыя а абмене ваенна-палон-
ных. На канфэрэнцыі будзе
пры перагаворах, як прадстаў-
нік галандскага міністэрства
міжнародных спраў, голандскі
пасол у Стаггольме, Фрэдэн-
брух.

МАДРЫД 7/VI. «Кельпская
Газета» паведамляе, што Сан-
тандэр, згодна газэце «Корра-
Эспаньоль», перароблены у
ваенна-морскую базу для аме-
рыканскіх ваенных караблёў,
каторым там стаяць на якары
і экіпажаў, што праходзіць
праз мост. На ўзвышшу Ры-
вадэзэла, к захаду ад Сн-
тандэра, французкі буксіры
карабль абстрэліваў гішпанскі
карабэль «Паўліна», прыняты
французаў за падводную лод-
ку.

Весткі з Расіі.

Кіеў 8/VI. Як паведамля-
юць «Известія», сьмертная

кара у Расіі зноў уведзена у
поўным аб'ёме. Так, напр., у
Маскве браты Скірыдовічы бы-
лі прыгавораны за гасуд. здрай-
ство да сьмертнай кары і раз-
стрэліны. Абое яны былі вы-
домымі панславістамі. Адзін з
іх быў старшынёю панславіц-
кага конгрэса у Пецярбурзі у
1914 г., а другі — сэрбскім
генэральным консулам у Ма-
скве.

— Мільмэ 6/VI. Расійскім
дэпартаментам па надзору і
узьмірэнню контр-рэвалюцыі
раскрыта у Пецярбурзі аб-
штырная шпіянажная аргані-
зацыя дэргаў Згоды (Сагла-
сін). Араштавана 17 чалавек,
паміж каторымі знаходзіцца
некалькі французаў, адзін
італьянец і 2 ангельцы.

Весткі с Польшчы.

Новы закон аб друку.
— Подлуг весткі паданай
«Дзённікам Польскім» з «Deu-
tsche Warschauer Zeitung»
польскае міністэрства ўнутра-
ных спраў апрацоўвае цяпер
праэкт закону аб друку.

Новае право палегала на да-
лека ідучых поступовых прын-
цыпах. Замест панавалішаго у
рускіх законах самавольства,
дазваляўшаго рускім уладам
як хочучы ўніскаць прэссу, ма-
юць быць дадзены нормы, па-
знавальныя прэссе споўняць яе
вялікім заданьня у грамадзкім
жыцці.

Грунтоўнай новасьцю поль-
скага друкарскага права буд-
зе скасаванне інстытуту ад-
казных рэдактараў. За прас-
тупкі проціў закону адпаведае
праўдзівы кіраўнік часопісі. Як
выдавецкае прадпрыемства у
асобе падпісуючага рэдактара,
часопісі караецца толькі за
вісасоўнасьць да закону.

Аўтары артыкулаў ні пад-
легаюць суровай каре.

Умовы для выдавання газэ-
ты будучы точна прасьцейшымі
проціў даўнейшых рускіх.
Паміж іншым уведзіцца за-
яваччы нарадак замест расій-
скага даўняскага дазваляль-
наго.

Англія і палікі.

Нідаўна ўсе газэты пера-
рукавалі пратэст камісара па
міжнародным справам Расій-
скай савецкай рэспублікі проці
гвалтоўнаго вербавання рус-
скіх падданных жывучых у Ан-
глиі у ангельскае войско. Ця-
пер «Dziennik Polski» пад
аглаўкам «Гвалт над палі-
камі у Англіі» зьмешчае у
№ 153 такую заметку:

«Подлуг самых сьвежых
паведамленьняў з Англіі, ан-
гельскія ўлады робяць прыму-
совы набор у войско сярод
палікоў, знаходзячыхся на
тэрыторыі Вялікабрытаніі, а
тых палікоў, якія працівацца
гэтаму высылаюць у поўноч-
ную Расію. Народны Камітэт
у Парыжу ні астаўся без уп-
лыву на пастанаўленьня ангель-
скаго ўраду у гэтым кірунку,
а яго спадарысць і лоніаль-
насьць да «антанты» выказа-
лася у гарачым падтрыманні
думкі, што палікі павінны
біцца на захаднім фронце у
шарэнгах арміі дэргаваў зго-
ды».

З Украіны

КІЕЎ, 6 гм. Украінскае мар-
скае міністэрства пастанавіла
дэмабілізацыю ўсяго камэрцый-
наго флоту, узятаго за час
вайны да гасуд. службы.

КІЕЎ, 6/VI. Міністэрства
дарог паслало інжэнера Явор-
скаго і Тылінгэра у Польшчу
і Гэрманію з мэтай штудзе-
вання злучэньня Чорнага мора
з Балтыйскім сыстэмай каналаў.

На беларускім шляху.

НОТА ДЭЛЕГАЦЫІ.

Па справах унешніх пе-
рагавораў Беларускай На-
роднай Рэспублікі, пера-
данная Саршыне Расій-
скай дэлегацыі Х. Г. Ракоу-
скаму 29 мая 1918 г. у м.
Кіеве.

Па даручэньню Рады і Ура-
да (Народнаго Сакратарыяту)
Беларускай Народнай Рэспуб-
лікі, як Старшыня Дэлегацыі
па справах унешніх перага-

Друкарня Я. А. Грыбляты.